
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2014 No. 1132 (Cy. 111)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014

<i>Gwnaed - -</i>	<i>29 Ebrill 2014</i>
<i>Gosodwyd gerbron</i>	
<i>Cynulliad Cenedlaethol</i>	
<i>Cymru - - - -</i>	<i>30 Ebrill 2014</i>
<i>Yn dod i rym - -</i>	<i>22 Mai 2014</i>

**RHEOLIADAU FFEDEREIDDIO
YSGOLION A GYNHELIR (CYMRU) 2014**

RHAN 1

CYFLWYNIAD

1. Enwi, cychwyn a chymhwyso
2. Dirymu, darpariaethau trosiannol ac arbedion
3. Dehongli

RHAN 2

SEFYDLU NEU YMUNO Â FFEDERASIWN

4. Cyffredinol
5. Gweithdrefn ar gyfer ffedereiddio – a gynigir gan gorff llywodraethu
6. Cyhoeddi cynigion – a gynigir gan gorff llywodraethu
7. Ystyried ymatebion i gynigion a phenderfynu a ddylid mynd ymlaen â hwy – a gynigir gan gorff llywodraethu
8. Ysgolion newydd sy'n dymuno ffedereiddio
9. Gweithdrefn ar gyfer ffedereiddio – a gynigir gan awdurdod lleol
10. Ystyried ymatebion i gynigion a phenderfynu a ddylid mynd ymlaen â hwy – a gynigir gan awdurdod lleol
11. Y weithdrefn ar gyfer ffedereiddio – ysgolion bach
12. Ystyried ymatebion i gynigion a phenderfynu a ddylid mynd ymlaen â hwy – ysgolion bach
13. Ymgorffori cyrff llywodraethu ffederasiynau a diddymu cyrff llywodraethu blaenorol

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 3

CATEGORïAU O LYWODRAETHWYR

14. Rhiant-lywodraethwyr
15. Athro-lywodraethwyr
16. Staff-lywodraethwyr
17. Llywodraethwyr awdurdod lleol
18. Llywodraethwyr cymunedol
19. Llywodraethwyr cymunedol ychwanegol
20. Llywodraethwyr sefydledig
21. Llywodraethwyr partneriaeth
22. Noddwr-lywodraethwyr
23. Llywodraethwyr cynrychiadol
24. Disgybl-lywodraethwyr cyswllt

RHAN 4

CYFANSODDIAD CYRFF LLYWODRAETHU FFEDERASIWN

25. Egwyddorion cyffredinol
26. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion cymunedol, ysgolion arbennig cymunedol ac ysgolion meithrin a gynhelir yn unig
27. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion sefydledig yn unig
28. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a reolir yn unig
29. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr yn unig
30. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a reolir ac ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr
31. Llywodraethwyr cymunedol ychwanegol
32. Hysbysu swyddi gwag a phenodiadau
33. Cyd-benodiadau
34. Llywodraethwyr gormodol

RHAN 5

CYMWYSIADAU A CHYFNOD SWYDD

35. Cymwysiadau ac anghymwysiadau
36. Cyfnod swydd
37. Ymddiswyddo
38. Diswyddo llywodraethwyr awdurdod lleol, llywodraethwyr sefydledig, llywodraethwyr cynrychiadol, llywodraethwyr cymunedol ychwanegol a noddwr-lywodraethwyr
39. Diswyddo llywodraethwyr cymunedol
40. Diswyddo rhiant-lywodraethwyr a benodwyd, llywodraethwyr partneriaeth a disgybl-lywodraethwyr cyswllt
41. Y weithdrefn ar gyfer diswyddo llywodraethwyr gan y corff llywodraethu

RHAN 6

OFFERYN LLYWODRAETHU, STAFFIO, CYNGHORAU YSGOL A STATWS ELUSENNOL

42. Y ddyletswydd i ystyried canllawiau
43. Cynnwys a ffurf yr offeryn llywodraethu

44. Y weithdrefn ar gyfer gwneud offeryn
45. Adolygu offerynnau llywodraethu
46. Gofynion eraill mewn perthynas ag offerynnau llywodraethu
47. Staffio ffederasiynau
48. Rheoliadau Cynghorau Ysgol
49. Statws elusennol ffederasiynau

RHAN 7

PENODI SWYDDOGION, EU SWYDDOGAETHAU A'U DISWYDDO

50. Ethol y cadeirydd a'r is-gadeirydd
51. Dirprwyo swyddogaethau i'r cadeirydd neu'r is-gadeirydd mewn achosion brys
52. Diswyddo'r cadeirydd neu'r is-gadeirydd
53. Penodi a diswyddo cleric y corff llywodraethu
54. Swyddogaethau cleric y corff llywodraethu

RHAN 8

CYFARFODYDD A THRAFODION CYRFF LLYWODRAETHU

55. Hawl personau i fod yn bresennol yng nghyfarfodydd y corff llywodraethu
56. Allgáu disgybl-lywodraethwyr cyswllt o gyfarfodydd
57. Cynnull cyfarfodydd y corff llywodraethu
58. Cworwm a thrafodion y corff llywodraethu
59. Cofnodion a phapurau
60. Cyhoeddi cofnodion a phapurau
61. Atal llywodraethwyr
62. Dirprwyo swyddogaethau
63. Cyfyngiadau ar ddirprwyo a phwyllgorau penodedig
64. Adrodd wrth y corff llywodraethu ar ôl arfer swyddogaethau dirprwyedig

RHAN 9

PWYLLGORAU CYRFF LLYWODRAETHU

65. Cymhwyso'r Rhan hon
66. Sefydlu pwyllgorau y corff llywodraethu
67. Y pwyllgor disgyblu a diswyddo staff a'r pwyllgor apelau disgyblu a diswyddo
68. Y pwyllgor disgyblu a gwahardd disgyblion
69. Y pwyllgor derbyniadau
70. Clercod pwyllgorau
71. Hawl personau i fod yn bresennol yng nghyfarfodydd pwyllgorau
72. Cyfarfodydd pwyllgorau
73. Cofnodion cyfarfodydd pwyllgorau
74. Cyhoeddi cofnodion a phapurau

RHAN 10

CYFYNGIADAU AR BERSONAU RHAG CYMRYD RHAN YN NHRAFODION Y CORFF LLYWODRAETHU NEU EI BWYLLGORAU

75. Cyfyngiadau ar bersonau rhag cymryd rhan mewn trafodion

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 11

GWYBODAETH A CHYLLIDO

76. Gwybodaeth ar gyfer corff llywodraethu ffederasiwn
77. Ariannu ffederasiynau
78. Addasu Pennod 4 o Ran 2 o Ddeddf 1998

RHAN 12

YSGOLION FFEDERAL SY'N GADAEL FFEDERASIYNAU

79. Y weithdrefn i ysgol adael ffederasiwn nad yw'n un awdurdod lleol
80. Y weithdrefn i ysgol adael ffederasiwn awdurdod lleol
81. Penderfyniad i ganiatáu i ysgol ffederal adael ffederasiwn
82. Argaeledd symiau sy'n cynrychioli cyfran o gyllideb
83. Ymgorffori corff llywodraethu ysgol sy'n gadael ffederasiwn
84. Trosglwyddo eiddo

RHAN 13

DIDDYMU FFEDERASIYNAU

85. Diddymu ffederasiynau nad ydynt yn rhai awdurdodau lleol gan gorff llywodraethu
86. Diddymu ffederasiynau awdurdodau lleol gan gorff llywodraethu
87. Diddymu ffederasiynau awdurdodau lleol gan awdurdod lleol
88. Sefydlu corff llywodraethu dros dro
89. Argaeledd symiau sy'n cynrychioli cyfran o gyllideb
90. Ymgorffori corff llywodraethu ysgol sy'n gadael ffederasiwn
91. Trosglwyddo eiddo

RHAN 14

DIWYGIADAU I REOLIADAU

92. Diwygiadau i Reoliadau Cydlafurio Rhwng Cyrff Addysg (Cymru) 2012
93. Diwygiadau i Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Gofynion Hyfforddi ar gyfer Llywodraethwyr) (Cymru) 2013
94. Diwygiadau i Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Clerc i Gorff Llywodraethu) (Cymru) 2013
Llofnod

-
- ATODLEN 1 Cyrff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion newydd sy'n bwriadu ffedereiddio
1. Egwyddorion cyffredinol
 2. Wrth benderfynu maint aelodaeth y corff llywodraethu dros dro, rhaid...
 3. Wrth benderfynu maint aelodaeth y corff llywodraethu dros dro, rhaid...
 4. Pan fo cymhwyso paragraffau 5 i 10 yn cynhyrchu rhif...
 5. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion cymunedol, ysgolion arbennig cymunedol ac ysgolion meithrin a gynhelir newydd

6. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a reolir newydd
7. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir newydd
8. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a reolir ac ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir newydd
9. Noddwr-lywodraethwyr dros dro
10. Disgybl-lywodraethwyr cyswllt dros dro
11. Llywodraethwyr cymunedol ychwanegol dros dro
- ATODLEN 2 Ethol a phenodi rhiant-lywodraethwyr
 1. Yn ddarostyngedig i baragraff 2(2), yn yr Atodlen hon ystyr...
 2. (1) Os yr awdurdod lleol yw'r corff priodol mewn perthynas...
 3. Yn ddarostyngedig i baragraffau 4 i 8 rhaid i'r corff...
 4. Rhaid i'r corff priodol benderfynu, at ddibenion ethol rhiant-lywodraethwyr, unrhyw...
 5. Yn achos y ddyletswydd a osodir gan baragraff 3—
 6. Rhaid cynnal unrhyw etholiad a ymleddir drwy bleidlais gudd.
 7. (1) Rhaid i'r trefniadau a wneir o dan baragraff 3...
 8. Pan ddaw lle'n wag i riant-lywodraethwr, rhaid i'r corff priodol...
 9. Rhaid sicrhau'r nifer o riant-lywodraethwyr sy'n ofynnol drwy ychwanegu rhiant-lywodraethwyr...
 10. (1) Ac eithrio pan fo paragraff 11 yn gymwys, wrth...
 11. (1) Pan fo'r ysgol yn ysgol arbennig gymunedol, wrth benodi...
- ATODLEN 3 Ethol athro-lywodraethwyr a staff-lywodraethwyr
 1. Yn ddarostyngedig i baragraffau 2 i 4, rhaid i gorff...
 2. At y dibenion o ethol athro-lywodraethwyr a staff-lywodraethwyr, corff llywodraethu'r...
 3. Yn achos y ddyletswydd a osodir gan baragraff 1—
 4. Rhaid cynnal unrhyw etholiad a ymleddir drwy bleidlais gudd.
- ATODLEN 4 Penodi llywodraethwyr partneriaeth
 1. Pan fo'n ofynnol penodi llywodraethwr partneriaeth— (a) rhaid i gorff...
 2. Ni chaiff unrhyw berson enwebu i'w benodi, na phenodi, person...
 3. Yn ddarostyngedig i baragraff 4(2), ni chaiff unrhyw lywodraethwr enwebu...
 4. (1) Rhaid i'r corff llywodraethu benodi pa bynnag nifer o...
 5. (1) Pan fo corff llywodraethu ffederasiwn yn gwneud penodiad o...
 6. Rhaid i gorff llywodraethu ffederasiwn wneud pob trefniant angenrheidiol ar...
- ATODLEN 5 Penodi noddwr-lywodraethwyr
 1. Yn yr Atodlen hon, ystyr "noddwr" ("sponsor") mewn perthynas â...
 2. Pan fo gan y ffederasiwn un neu ragor o noddwyr,...
 3. Rhaid i gorff llywodraethu ffederasiwn geisio enwebiadau ar gyfer penodiadau...
- ATODLEN 6 Penodi llywodraethwyr cynrychiadol
 1. (1) Mewn perthynas ag ysgol arbennig gymunedol a sefydlir mewn...
 2. Pan nad yw ysgol arbennig gymunedol wedi ei sefydlu mewn...
- ATODLEN 7 Cymwysiadau ac anghymwysiadau
 1. Cyffredinol
 2. Ni chaiff unrhyw berson ar unrhyw adeg ddal mwy nag...
 3. Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y Rheoliadau...
 4. Anhwylder meddyliol
 5. Methiant i fod yn bresennol mewn cyfarfodydd

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

6. Methdaliad
 7. Anghymhwyso cyfarwyddwyr cwmnïau
 8. Anghymhwyso ymddiriedolwyr elusennau
 9. Personau y gwaherddir eu cyflogi neu y cyfyngir ar eu cyflogi
 10. Collfarnau troseddol
 11. Llywodraethwyr mwy na dwy ysgol
 12. Methiant i gwblhau hyfforddiant gofynnol
 13. Gwrthod gwneud cais am dystysgrif cofnodion troseddol
 14. Hysbysu'r cler
- ATODLEN 8 Addasu'r Rheoliadau Staffio
1. Yn rheoliad 3, ar ôl paragraff (7) mewnosoder y paragraff...
 2. Yn rheoliad 4 yn lle paragraff (1), rhodder y canlynol—...
 3. Yn rheoliad 6(1)(a) ar ôl "pennaeth" gosoder "perthnasol".
 4. Yn rheoliadau 7(1), (2)(a) i (c) a (4)(c), 24A(2) a...
 5. Yn rheoliad 7(3), yn lle "staff yr ysgol" rhodder "staff..."
 6. Yn rheoliad 7(4)(a), yn lle "yr ysgol" rhodder "y ffederasiwn"....
 7. Yn rheoliad 7(4)(b) ac (ch), yn lle "ysgol" rhodder "ysgol..."
 8. Yn rheoliadau 9 ac 20 ar ôl "Mae'r Rhan hon..."
 9. Yn rheoliadau 9A(3), 9B a 20A(3) yn lle "ysgol" ym...
 10. Yn rheoliad 10(11) yn lle "weithio yn yr ysgol" rhodder...
 11. Yn rheoliadau 12(1), 12(4), 12(9)(b), 12(15), 15A(1), (2) a (5),...
 12. Yn rheoliadau 15A(4), 18(3) a 24A(4) yn lle "gweithio yn..."
 13. Yn rheoliad 16 yn lle paragraff (1) rhodder—
 14. Yn rheoliad 17(4) yn lle "yr ysgol" rhodder "yr ysgol..."
 15. Yn rheoliad 18(1) yn lle "weithio mewn ysgol" rhodder "weithio..."
 16. Yn rheoliad 18(3) yn lle "ysgol" yn y lle cyntaf...
 17. Yn rheoliadau 18A a 26A yn lle "ysgol" rhodder "ffederasiwn..."
 18. Yn rheoliad 19(1) ar ôl "gynorthwyr" mewnosoder "ffederal".
 19. Yn rheoliad 19(2)(a) ar ôl "ysgol" mewnosoder "ffederal".
 20. Yn rheoliad 19(4) ar ôl "gynorthwyr" mewnosoder "ffederal".
 21. Yn rheoliad 23(1) ar ôl "sy'n" mewnosoder "ysgol ffederal ac..."
 22. Yn rheoliad 23(5) yn lle "ysgol" rhodder "ysgol ffederal".
 23. Yn rheoliad 24, ar ôl paragraff (8) mewnosoder—
 24. Yn rheoliad 24A yn lle paragraff (1) rhodder—
 25. Yn rheoliad 28 yn lle paragraff (1) rhodder—
 26. Yn rheoliad 32 yn lle paragraff (2), rhodder—
 27. Yn rheoliad 32(3) yn lle "yr ysgol" rhodder "yr ysgol..."
 28. Yn rheoliadau 33(1) a 34(1) ar ôl "gynorthwyr" mewnosoder "sy'n..."
 29. Yn rheoliad 35 ar ôl "arfaethedig" mewnosoder "sydd i fod..."
- ATODLEN 9 Addasu'r Rheoliadau Cynghorau Ysgol
1. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o "ysgol", yn lle...
 2. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o "ysgol fabanod", yn...
 3. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o "canolfan adnoddau anghenion..."
 4. Yn rheoliad 3 yn lle paragraff (1) rhodder—
 5. Yn rheoliad 3(2) yn lle "bennaeth ysgol" rhodder "bennaeth y..."
 6. Yn rheoliad 3(3) yn lle "phennaeth ysgol" rhodder "phennaeth y..."
 7. Yn rheoliad 3(4) yn lle "phennaeth yr ysgol" rhodder "phennaeth..."
 8. Yn rheoliad 4(2) yn lle "pennaeth" rhodder "pennaeth y ffederasiwn..."
 9. Yn rheoliad 4(4) yn lle "ysgol a phennaeth unrhyw ysgol"...
 10. Yn lle rheoliad 7 rhodder— (1) Rhaid i bennaeth y...

- ATODLEN 10 Cyfyngiadau ar bersonau rhag cymryd rhan yn nhrefodion y corff llywodraethu neu ei bwyllgorau
1. Buddiannau ariannol
 2. Swydd llywodraethwr, cadeirydd, is-gadeirydd neu glerc
 3. Talu neu arfarnu personau sy'n gweithio yn yr ysgol
 4. Penodi staff
 5. Personau sy'n aelodau o fwy nag un corff llywodraethu
Nodyn Esboniadol